

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 12582-16/2017-ERU

V Jihlavě dne 18. června 2019

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti Energo Hustopeče s.r.o., se sídlem Dukelské nám. 36/10, 693 01 Hustopeče, IČ: 255 09 144 (dále též „účastník řízení“), zastoupené [REDACTED], [REDACTED], advokátem se sídlem [REDACTED], proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12582-9/2017-ERU (sp. zn. OSR-12582/2017-ERU) ze dne 9. května 2018, kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, **výrokem I.** uznal účastníka řízení vinným ze spáchání dvou přestupků podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterých se měl dopustit tím, že jako prodávající požadoval za rok 2015 cenu tepelné energie, jejíž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen dle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, neboť v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ v položce Odpisy kalkulace výsledné ceny tepelné energie uplatnil u majetku „technologie“ zařazeného k odpisování v roce 2009 neoprávněně odpisy ve výši 90 272 Kč bez DPH, a zároveň v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A5/12“ v položce Odpisy kalkulace výsledné ceny tepelné energie uplatnil u majetku „technologie“ zařazeného k odpisování v roce 2009 neoprávněně odpisy ve výši 90 272 Kč bez DPH, a dále uznal **výrokem II.** účastníka řízení vinným ze spáchání dvou přestupků podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterých se měl dopustit tím, že jako prodávající požadoval za rok 2016 cenu tepelné energie, jejíž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen dle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, neboť v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ v položce Odpisy kalkulace výsledné ceny tepelné energie uplatnil u majetku „technologie“ a „budovy“ zařazeného k odpisování v roce 2009 a u majetku „čerpadla“ zařazeného k odpisování v roce 2014 neoprávněně odpisy ve výši 18 423 Kč bez DPH, a zároveň v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A5/12“ v položce Odpisy kalkulace výsledné ceny tepelné energie uplatnil u majetku „technologie“ zařazeného k odpisování v roce 2009 neoprávněně odpisy ve výši 90 272 Kč bez DPH, za což uložil účastníkovi **výrokem III.** úhrnnou pokutu ve výši 30 000 Kč a **výrokem IV.** povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního

úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi, ustavené dle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti Energo Hustopeče s.r.o., se sídlem Dukelské nám. 36/10, 693 01 Hustopeče, IČ: 255 09 144, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12582-9/2017-ERU ze dne 9. května 2018 (sp. zn. OSR-12582/2017-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Průběh kontroly a správního řízení na prvním stupni

Energetický regulační úřad zahájil u účastníka řízení dne 31. května 2017 kontrolu dodržování cenových předpisů za roky 2015 a 2016 v cenových lokalitách „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ a „Hustopeče – Gen. Peřiny A5/12“.

Na základě provedené kontroly dospěl Energetický regulační úřad ke kontrolním zjištěním obsaženým v protokole č. K021817 ze dne 11. srpna 2017, v němž uvedl, že účastník řízení v roce 2015 uplatnil v rozporu s ustanoveními (1.1) a (1.2) cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2013, k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí č. 2/2013“) v položce „Odpisy“ náklady ve výši 90 272 Kč bez DPH, které nelze považovat za ekonomicky oprávněné z důvodu kratší doby odpisování majetku „technologie“ v délce 10 let, přičemž obvyklá doba životnosti tohoto majetku je 15 let. Takového totožného jednání se dopustil souběžně ve dvou cenových lokalitách „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ a „Hustopeče – Gen. Peřiny A5/12“.

Dále účastník řízení podle kontrolních zjištění v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ pro rok 2016 uplatnil v rozporu s cenovým rozhodnutím č. 2/2013, ve znění cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2015, v položce „Odpisy“ náklady ve výši 18 423 Kč bez DPH, které nelze považovat za ekonomicky oprávněné z důvodu kratší doby odpisování majetku „technologie“ v délce 10 let, přičemž obvyklá doba životnosti tohoto majetku je 15 let, a dále z důvodu uplatnění odpisů majetku „nebytový prostor“, „technologie“ a „čerpadlo“ za celý kalendářní rok, přestože tento majetek byl vyřazen ke dni 22. srpna 2016 a měl být odpisován jen za kalendářní měsíce leden až srpen 2016.

Konečně účastník řízení v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A5/12“ pro rok 2016 uplatnil v rozporu s cenovým rozhodnutím č. 2/2013, ve znění účinném pro rok 2016, v položce „Odpisy“ náklady ve výši 90 272 Kč bez DPH, které nelze považovat za ekonomicky oprávněné z důvodu kratší doby odpisování majetku „technologie“ v délce 10 let, přičemž obvyklá doba životnosti tohoto majetku je 15 let.

Proti kontrolním zjištěním podal účastník řízení dne 29. srpna 2017 námitky, které sdělením ze dne 15. září 2017 nebyly akceptovány.

Na základě výše uvedených zjištění zahájil Energetický regulační úřad s účastníkem řízení dne 13. prosince 2017 správní řízení pro podezření ze spáchání 4 přestupků podle § 16 odst. 1 zákona o cenách. V rámci tohoto řízení se účastník řízení vyjádřil podáním ze dne 15. ledna 2018 tak, že majetek, který specifikoval jako „plynovou kotelnu – stř. 26/840“, zařadil do majetku v roce 2009, tj. před účinností cenového rozhodnutí Energetického

regulačního úřadu č. 1/2010, a odpisoval jej řádně podle odpisových sazeb dle § 31 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“).

Dále účastník řízení uvedl, že plynová kotelna – stř. 26/840 ke dni zahájení kontroly, tj. ke dni 31. května 2017, již nebyla v jeho majetku. Její prodej byl realizován za cenu stanovenou na základě aktuální zůstatkové ceny. Účastník řízení rovněž argumentoval tím, že po odepsání předmětného majetku, pokud zůstane i nadále funkční, bude cena energie pro konečného spotřebitele adekvátně nižší o již dále neuplatňované odpisy. Konečným spotřebitelům tak v dlouhodobém časovém horizontu nevzniká žádná finanční újma.

II. Napadené rozhodnutí

Energetický regulační úřad rozhodnutím č. j. 12582-9/2017-ERU ze dne 9. května 2018 uznal účastníka řízení vinným ze spáchání dvou přestupků podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách při uplatňování ceny tepelné energie za rok 2015 věcně totožným jednáním ve dvou cenových lokalitách „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ a „Hustopeče – Gen. Peřiny A5/12“, spočívajícím v uplatnění neoprávněných odpisů u majetku „technologie“ v rámci kalkulace výsledné ceny tepelné energie shodně ve výši 90 272 Kč bez DPH, když uplatnil shodně náklad ve výši 247 269 Kč namísto 156 997 Kč, a dále uznal účastníka řízení vinným ze spáchání dvou přestupků podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách v souvislosti s uplatňováním ceny tepelné energie za rok 2016 tím, že jako prodávající požadoval v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ cenu tepelné energie, do které zahrnul u majetku „technologie“, „budovy“ a „čerpadla“ neoprávněně odpisy ve výši 18 423 Kč bez DPH, a zároveň jako prodávající požadoval v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A5/12“ za rok 2016 cenu tepelné energie, do které zahrnul u majetku „technologie“ neoprávněně odpisy ve výši 90 272 Kč bez DPH. Za to byla účastníkovi řízení uložena úhrnná pokuta ve výši 30 000 Kč a povinnost úhrady nákladů řízení.

Po stránce skutkové Energetický regulační úřad konstatoval, že účastník řízení v letech 2015 a 2016 mj. provozoval na území města Hustopeče v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ domácí plynovou kotelnu na adrese Gen. Peřiny 1292/4, v rámci které zařadil v roce 2009 do užívání a začal odpisovat majetek pod označením „technologie“ a „budova“, a následně v roce 2014 zařadil do užívání a začal užívat majetek „čerpadlo (Grundfos-magna)“. V cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A5/12“ obdobně provozoval domácí plynovou kotelnu na adrese Gen. Peřiny 1292/12, v rámci které zařadil v roce 2009 do užívání a začal odpisovat majetek pod označením „technologie“ a „budova“.

V cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ dle protokolu o vyřazení hmotného majetku inventární č. 26/840 a 38/840 ze dne 18. prosince 2016 účastník řízení prodal a vyřadil z majetku ke dni 22. srpna 2016 výše uvedený majetek „technologie“, „budova“ a „čerpadlo“. V rámci kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2016 přitom účastník řízení uplatnil za majetek „technologie“ odpisy ve výši 123 635 Kč, za majetek „budova“ ve výši 6 431 Kč a za majetek „čerpadlo“ ve výši 4 788 Kč.

Energetický regulační úřad dospěl k závěru, že účastník řízení dlouhodobý majetek „technologie“ zařazený do užívání v roce 2009 v obou předmětných cenových lokalitách odpisoval s dobou odpisování 10 let a nepostupoval tak v souladu s ustanovením bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 7/2008 ze dne 2. září 2008, ve znění účinném od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2009 (dále jen „cenové rozhodnutí

č. 7/2008“), dle kterého jsou povolenými odpisy v ceně tepelné energie účetní odpisy provozovaného majetku pro výrobu a rozvod tepelné energie podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“), s dobou odpisování odpovídající dlouhodobě obvyklé použitelnosti daného majetku, v daném případě určené znaleckým zkoumáním v délce 15 let. Takto účastník řízení zahrnul do kalkulace ceny tepelné energie v obou předmětných cenových lokalitách v roce 2015 a v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A5/12“ v roce 2016 na odpisech majetku „technologie“ částku 247 269 Kč, přestože 15 leté životnosti odpovídala částka 156 997 Kč. Rozdíl těchto částek 90 272 Kč tak účastník řízení v daných případech zahrnul do kalkulace ceny tepelné energie neoprávněně.

Na majetek „technologie“ pak účastník řízení v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ za rok 2016 uplatnil na odpisech částku 123 635 Kč, přestože 15 leté životnosti a tomu, že daný majetek byl vyřazen z užívání ke dni 22. srpna 2016, odpovídala částka 104 665 Kč. Rozdíl těchto částek 18 970 Kč tak účastník řízení v daném případě zahrnul do kalkulace ceny tepelné energie neoprávněně. Dále účastník řízení uplatnil u majetku „čerpadlo“ zařazeného do užívání v roce 2014 v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ za rok 2016 odpis v roční výši 4 788 Kč, přestože daný majetek vyřadil z užívání již ke dni 22. srpna 2016 a měl tak odepsat jen poměrnou část ročního odpisu ve výši 3 192 Kč. Rozdíl těchto částek 1 596 Kč tak účastník řízení v daném případě zahrnul do kalkulace ceny tepelné energie neoprávněně. Do kalkulace cenové lokality „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ dále zahrnul účastník řízení i odpis majetku „budova“ ve výši 6 431 Kč, nicméně za daný majetek, který vyřadil z užívání ke dni 22. srpna 2016, mohl zahrnout do kalkulace jako odpis částku ve výši 8 574 Kč. V rámci cenové lokality „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ za rok 2016 tak účastník řízení uplatnil celkem o částku 18 423 Kč více, než byl oprávněn.

Odpisy uvedeného majetku „technologie“ prováděl účastník řízení v obou cenových lokalitách v souladu se svou interní směrnicí podle daňových předpisů v odpisové skupině 3 s životností na dobu 10 let. Odpisy majetku „budova“ prováděl v obou cenových lokalitách rovnoměrně ve výši 12 861 Kč ročně, se stanovenou životností 30 let. Majetek „čerpadlo“ v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ zařadil účastník řízení do užívání v roce 2014 s ročním odpisem ve výši 4 788 Kč a životností na dobu 7 let.

V rámci předchozího správního řízení vedeného s účastníkem řízení pod sp. zn. KO-08360/2014-ERU byla určena znaleckým posudkem znalce [REDAKCE] č. [REDAKCE] ze dne 8. září 2016 pro technologické zařízení účastníka řízení v případě plynových kotlů doba odpisování 15 let, v případě bytových stanic LOGOthem 20 let, v případě regulačních zařízení 12 let, v případě evidence majetku jako technologického celku 15 let.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti napadenému rozhodnutí doručenému účastníkovi řízení dne 10. května 2018, podal účastník řízení dne 22. května 2018 rozklad.

Účastník řízení v rozkladu namítal, že vynaložil veškeré úsilí, aby příslušné cenové rozhodnutí Energetického regulačního úřadu dodržel. Odvolal se přitom i na výsledek kontroly ze dne 20. května 2011 provedené Státní energetickou inspekcí za rok 2009.

Dle účastníka řízení byl tento oprávněn účtovat a uplatňovat odpisy majetku „technologie“ podle odpisových sazeb pro rovnoměrné odpisování majetku dle § 31 odst. 1

písm. a) zákona o daních z příjmů. V cenových rozhodnutích Energetického regulačního úřadu pro roky předcházející rok 2011 byl vedle odkazu na zákon o účetnictví i odkaz na zákon o daních z příjmů. Proto se účastník řízení rozhodl využít pro nastavení odpisových plánů právě zákon o daních z příjmů.

Dále účastník řízení uvedl, že na základě jeho dlouhodobých zkušeností a vzhledem k tomu, že použitý systém vytápění a ohřevu vody vyžaduje nepřetržitou cirkulaci teplotního média o teplotě minimálně 65 °C a dochází tak u něj k vyššímu opotřebení a snížení životnosti, určil u majetku „technologie“ dobu životnosti na minimální hranici životnosti, tedy 10 let. Účastník řízení rovněž poukázal na vyjádření znalce [REDAKCE] ustanoveného Energetickým regulačním úřadem, který ve znaleckém posudku č. [REDAKCE] navrhl, aby bylo současné vykazování nákladů na vytápění ponecháno dle současné metodiky. Toto doporučení znalce bylo ze strany Energetického regulačního úřadu ignorováno.

Účastník řízení také namítl irelevanci, resp. zaujatost, vyjádření jednotlivých výrobců zařízení tvořících předmětnou technologii, a to z důvodu, že z marketingového hlediska je vždy zájmem každého výrobce uvádět hodnoty životnosti jejich produktů optimističtěji, než jaká je skutečnost. Rozhodující by měla být zkušenost provozovatele.

Závěrem účastník řízení uvedl, že nedošlo k žádnému poškození odběratelů tepla, a vzhledem k uvedeným námitkám označil napadené rozhodnutí jako celek za neodůvodněné a nespravedlivé a navrhl jej zrušit.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a s předepsanými náležitostmi. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), přezkoumává odvolací správní orgán napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Podle bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 jsou povolenými odpisy v ceně tepelné energie účetní odpisy provozovaného majetku pro výrobu a rozvod tepelné energie podle zvláštního právního předpisu, přičemž doba odpisování odpovídá dlouhodobě obvyklé použitelnosti daného majetku, v odůvodněných případech minimálně však době odpisování podle zvláštního právního předpisu (pozn. zákon o daních z příjmů).

Rada předně konstatuje, že má za to, že Energetický regulační úřad v řízení shromáždil dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí a na jejich základě podrobně popsal skutkový stav věci.

Rada konstatuje, že otázka správnosti zahrnování odpisů majetku do ceny tepelné energie u účastníka řízení byla již předmětem správního řízení sp. zn. KO-08360/2014-ERU, v němž bylo rozhodnuto o zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů ve výši 90 272 Kč v cenových lokalitách, které jsou předmětem tohoto rozhodnutí. V tomto řízení tedy byla (ve vztahu k roku 2011) posuzována stejná otázka, přičemž výsledek řízení sp. zn. KO-08360/2014-ERU byl předmětem soudního přezkumu.

Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 29 A 70/2017-101 ze dne 15. května 2019 konstatoval ve vztahu k poukazu na předcházející kontrolu ze strany Státní energetické inspekce, že „Zároveň rozhodnutí Státní energetické inspekce ze dne 20. 5. 2011, č. j. 062301710/834/11/062.104/Rb, k problematice odpisů neuvádí nic výslovného; toto rozhodnutí, které postihuje jiný „cenový delikt“ žalobce, v tabulce na s. 3 pouze uvádí způsob odpisování majetku v roce 2009, aniž by se poté k této věci nějak blíže vyslovalo. Z toho sice lze implicitně dovozovat, že Státní energetická inspekce v daném směru pochybení nezjistila, na druhou stranu, i s ohledem na absenci výslovných závěrů, v kontextu s argumentací žalovaného a předsedkyně žalovaného, z toho nelze dovozovat „legitimní očekávání“ žalobce, autoritativní stvrzení správnosti jeho postupu či naplnění liberačního důvodu z hlediska jeho odpovědnosti za správní delikt“.

Soud dále uvedl, že „Odůvodněnost zrychleného odpisování podle daňových předpisů (tedy ve smyslu podmínek cenového rozhodnutí č. 7/2008) nevyplývá z odpisových plánů a není odůvodněno nižší životností příslušných zařízení. Jejich delší životnost dokládají zmíněná vyjádření dodavatelů, u nichž soud v zásadě neshledává důvod, proč by žalovaného informovali v rozporu se skutečností, tedy že by nadsazovali životnost příslušných zařízení. O době jejich použitelnosti, a to v souladu se závěry napadeného rozhodnutí, hovoří i znalecký posudek č. 655/2016, na který odkazuje žalobce (...). Jinak řečeno: důvodnost rychlejšího odpisování žalobce dovozuje z doby životnosti odpisovaného majetku, jím vymezená životnost se však v rámci dokazování před správním orgánem neprokázala; případnou ekonomickou důvodnost odpisů dle daňových předpisů, kterou by zřejmě akceptoval ve výše uvedeném smyslu i žalovaný, však žalobce nepředkládá. Nelze tedy shledat onu „důvodnost“, o níž hovoří ustanovení (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008“.

Podle § 7 odst. 1 zákona o účetnictví jsou účetní jednotky povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Podle § 28 odst. 1 zákona o účetnictví účetní jednotky, které mají vlastnické nebo jiné právo k majetku, anebo které hospodaří s majetkem státu nebo s majetkem územních samosprávných celků, není-li dále stanoveno jinak, o něm účtují a odpisují v souladu s účetními metodami. Podle § 26 odst. 3 uvedeného zákona vyjadřují odpisy majetku trvalé snížení jeho hodnoty. Z výše uvedených ustanovení plyne, že právní úprava zákona o účetnictví je relativně neurčitá, tj. stanoví pouze určité obecné principy odpisování, nikoliv však konkrétní postup při účetním odpisování.

Z výše uvedeného dále vyplývá, že pokud je v ceně tepelné energie posuzováno zahrnutí nákladů formou odpisů majetku nabytého do užívání před rokem 2011, musí správní orgán nutně učinit racionální úvahu, jejímž předmětem je, zda doba odpisování tohoto majetku odpovídá době jeho obvyklé použitelnosti. Takové posouzení musí být prosto svévole, je proto především nutno logickým a přezkoumatelným způsobem odůvodnit závěry ohledně obvyklé použitelnosti majetku, v daném případě by nepostačovalo pouze konstatovat, že má správní orgán na věc jiný názor než účastník řízení.

V tomto ohledu se Rada zabývala závěrem ohledně dlouhodobě obvyklé použitelnosti majetku „technologie“. Jde zjevně o otázku odborného posouzení a v případě pochybností bylo zcela namístě určit k jejímu zodpovězení znalce. V předmětném znaleckém posudku znalce [REDAKCE] č. [REDAKCE] ze dne 8. září 2016 (dále též „znalecký posudek“) je životnost a doba odpisování posuzované plynové kotelny jako technologického celku

určena zcela jednoznačně v délce 15 let. V samotném závěru znalec uvádí, že plynové kotelny jako technologické zařízení odpisují ve skupině 3 s dobou odpisování 15 let všechny znalcem dotazované společnosti provozující tepelné hospodářství. Takto určenou 15 letou použitelnost lze tedy na základě znaleckého zkoumání označit za obvyklou a i v tomto ohledu skutkové závěry ob stojí. Rada se přitom neztotožňuje s námitkou, že jsou závěry znalce rozporné či že přímo znalec doporučil stávající způsob odepisování. Předně znalci nepřísluší provádět právní hodnocení věci, dále znalec vycházel z toho, že takto byl majetek z větší části odepsán a změna odpisování by byla účetně složitá. Tyto závěry každopádně nepodporují stanovisko k délce odpisování prezentované účastníkem řízení, ostatně napadeným rozhodnutím není účastníkovi řízení ukládáno, aby prováděl nějaké operace v rámci svých účetních dokladů. Sám soud se v rámci výše uvedeného rozsudku k věci vyslovil tak, že „*pakliže tento posudek obsahuje některé závěry či doporučení právního závěru, jde zjevně nad rámec znaleckého zkoumání, jehož předmětem nemůže být právní posuzování věci*“.

Po právní stránce Energetický regulační úřad vyhodnotil zjištěný skutkový stav přílehavě. Rozkladem napadeným právním závěrem je ten, zda účastník řízení měl či neměl povinnost účtovat ohledně odpisů majetku „technologie“ podle účetních předpisů, resp. zda mohl v daném případě zvolit tzv. daňové odpisy podle zákona o daních z příjmů.

Ke způsobu odpisování majetku „technologie“ Energetický regulační úřad správně aplikoval cenové rozhodnutí č. 2/2013 a cenové rozhodnutí č. 2/2013, ve znění účinném pro rok 2016, přičemž v souladu s těmito předpisy dovedl, že při zařazení předmětné položky „technologie“ do majetku měl účastník řízení postupovat podle bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 7/2008. Rada se zcela ztotožňuje s výkladem daného ustanovení a navazujících předpisů tak, jak jej Energetický regulační úřad podal na stranách 12 a 13 napadeného rozhodnutí. Nutno konstatovat, že s uvedeným výkladem se ztotožnil i Krajský soud v Brně, jak plyne z výše citovaného rozsudku. Ustanovení bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 lze chápat tak, že zahrnování odpisů odpovídajícím odpisům daňovým do ceny tepelné energie je výjimkou, kterou je možno aplikovat tehdy, pokud by nebylo možno zahrnout do ceny odpisy ve výši odpovídající účetním odpisům (vycházejícím z obvyklé doby použitelnosti majetku). Nejedná se tedy o obecně připuštěnou možnost, kterou by bylo možno bez dalšího aplikovat. V této souvislosti Rada zdůrazňuje, že formulace ustanovení bodu (2.2.1) cenového rozhodnutí č. 7/2008 neobsahuje právo volby mezi účetními či daňovými odpisy.

Na zákon o daních z příjmů je odkazováno pouze jako na předpis, podle kterého se určuje minimální doba odpisování majetku v odůvodněných případech a neplyne z ní oprávnění účastníka řízení odepisovat daný majetek bez dalšího ve výši stanovené podle zákona o daních z příjmů. Rada k tomu dodává, že v odůvodněných případech by bylo možné předmětný majetek „technologie“ odpisovat po dobu kratší, než je jeho dlouhodobě obvyklá použitelnost, a to až do minimální doby odpisování podle zákona o daních z příjmů, avšak žádné takové relevantní důvody pro uvedený postup Rada neshledala. Účastníkem řízení v předmětném rozkladu uváděné technické řešení systému vytápění lze označit za standardní a ani z obsahu znaleckého posudku není seznatelný žádný důvod pro zkrácení doby životnosti dané technologie oproti dlouhodobě obvyklé době 15 let. Odůvodněným případem, kdy by bylo možno zahrnovat odpisy do ceny tepelné energie ve výši odpovídající odpisům daňovým, by z hlediska bodu (2.2.1) přílohy č. 1 cenového rozhodnutí č. 7/2008 byla např. situace, kdy by držitel licence nabyt již použitý a v určité míře účetně odepsaný majetek,

u něhož by již nebylo možno očekávat standardní dobu použitelnosti jako u majetku nového (cenové rozhodnutí č. 1/2010 v bodě (2.2.3) přílohy č. 1 již tuto výjimku formulovalo výslovně). Pokud účastník řízení přímo ve svých odpisových plánech rovnou stanovil dobu účetního odpisování jako dobu odpovídající daňovým odpisům, je zjevné, že ve skutečnosti v rozporu se svým tvrzením reálnou dobu použitelnosti tohoto majetku nevyhodnocoval.

Neoprávněnost provedeného odpisu majetku „čerpadlo“ v cenové lokalitě „Hustopeče – Gen. Peřiny A1/4“ za rok 2016 v rozsahu převyšujícím odpisy za období, po které byl zařazen v roce 2016 do majetku účastníka řízení, považuje Rada za zcela zjevnou. Takový závěr odpovídá spolehlivě zjištěnému datu vyřazení daného majetku v důsledku prodeje dne 22. srpna 2016. Při daném způsobu uplatňování odpisů nebylo možné zahrnout účetní odpisy za část roku září až prosinec 2016, jelikož po část roku majetek nebyl užíván k výkonu licencované činnosti, přičemž účastník řízení proti tomu ani nebrojil.

Z výše uvedené citace rozsudku soudu dále plyne, že přesvědčení o oprávněnosti svého postupu nemůže účastník řízení zakládat na dřívějších cenových kontrolách prováděných Státní energetickou inspekcí před 18. srpnem 2011, a to v zásadě proto, že v těchto kontrolách (z hlediska doby odpisování majetku má ale relevanci pouze kontrola skončená v roce 2011) nebylo blíže zkoumáno, zda účastník řízení v položce „Odpisy“ uplatňuje ekonomicky oprávněné náklady či nikoliv.

Účastník řízení dále ve svém rozkladu zpochybnil vyjádření výrobců jednotlivých technologií ohledně doby jejich použitelnosti, a to jakožto příliš optimistická. Tato námitka zjevně vycházela z předchozího správního řízení sp. zn. KO-08360/2014-ERU a žaloby proti rozhodnutí v tomto řízení vydanému, protože v řízení aktuálním prvostupňový správní orgán z těchto podkladů zjevně nevycházel, resp. se to z odůvodnění rozhodnutí nepodává. Podle názoru Rady je namístě z těchto vyjádření vycházet i v tomto řízení, kdy ostatně i Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 29 A 70/2017-101 ze dne 15. května 2019 uvedl, že *„Jejich delší životnost dokládají zmínění vyjádření dodavatelů, u nichž soud v zásadě neshledává důvod, proč by žalovaného informovali v rozporu se skutečností, tedy že by nadsazovali životnost příslušných zařízení“*. Proto je namístě i v tomto rozhodnutí odkázat, že ve svém vyjádření společnost Honeywell, spol. s r.o., uvedla, že regulátor XI 50 FC má (na základě praktických zkušeností s jeho fungováním a znalosti technických parametrů) průměrnou životnost 15 let. Společnost Vaillant Group s.r.o. uvedla, že podle zkušeností z praxe odhaduje životnost kotlů na 15 až 20 let, resp. 20 až 25 let dle typu kotle. Společnost MEIBES s.r.o. konstatovala, že bytové stanice LOGOtherm se skládají z mnoha součástí (tj. jedná se o technologický celek), když životnost různých součástí se liší, při běžné údržbě lze předpokládat životnost 20-25 let. Z výše uvedeného vyplývá, že vyjádření prodejců předmětného zboží se v zásadě shodují s vyjádřením znalce, resp. uvádějí i hodnoty mírně vyšší.

Závěrem Rada uvádí k argumentaci účastníka řízení ohledně absence poškození odběratelů tepelné energie v souvislosti s vytýkaným jednáním, že tuto má za nesprávnou. Způsob věcného usměrňování cen tepelné energie vycházející z cenových rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ohledně odpisů majetku vychází z postupného promítání těchto nákladů do ceny v relativně dlouhém časovém období a ani příslušné dodávkové smluvní vztahy nemusí být uzavírány na dobu odpovídající odpisové době technologického celku použitého k výrobě tepelné energie, ale na dobu kratší. Rychlejší zahrnováním nákladů do ceny tepelné energie skrze odpisy dojde k nadhodnocení ceny tepelné energie v určitých letech, čímž dojde jednak k poškození odběratelů tím, že v daných rocích zaplatí

více, než měli (byť je možné, že v budoucnu zaplatí méně). Odběratel tepla by navíc neměl být nucen setrvat u daného dodavatele po úplném odpisu technologie jen z důvodu, aby se mu „vrátila“ vyšší zaplacená cena odebraného tepla v důsledku uplatněné kratší odpisové doby. Dle argumentace účastníka řízení by bylo možné odepsat technologii za 10 let nebo za 15 let, tj. odběratelé by za takovou dobu uhradili v ceně odebraného tepla její pořizovací cenu v plné výši. Následně by mohl účastník řízení danou technologii prodat, případně pořídit novou a tu znovu odepisovat. Je přitom zřejmé, že reálná zůstatková hodnota dané technologie, a tedy i prodejní cena, bude po 10 letech provozu podstatně vyšší než po 15 letech provozu. Zároveň má 10 letá odpisová doba oproti době 15 leté nepochybně celkový pozitivní vliv na peněžní toky účastníka řízení, a to na úkor odběratele. Dle Rady tak uplatňování vyšších odpisů v ceně dodávané tepelné energie, než odpovídá dlouhodobě obvyklé použitelnosti odpisovaného majetku, poškozují odběratele jak krátkodobě, tak i z dlouhodobého hlediska.

V. Závěr

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí Rada dospěla k závěru, že toto vycházelo z řádně zjištěného skutkového stavu a bylo posouzeno a vydáno v souladu s právními předpisy, konkrétně příslušnými cenovými rozhodnutími Energetického regulačního úřadu a zákonem o cenách. Napadené rozhodnutí rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí. Podle § 68 odst. 3 správního řádu byly uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Proto Rada o podaném rozkladu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí podle § 17b odst. 11 energetického zákona není přípustný opravný prostředek.

Ing. Jan Pokorný, v. r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

Energo Hustopeče s.r.o., prostřednictvím [REDACTED]